

บทที่ ๑

บทนำ

ตอนที่ ๑ เรื่องโดยทั่วไป

๑.๑ ความมุ่งหมายและขอบเขต

๑.๑.๑ รศ. ๑๐๐ - ๒๐ มีความมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บังคับบัญชาและฝ่ายอำนวยการทุกระดับในการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ ทั้งในด้านการวางแผน ฝึกและควบคุม/อำนวยการปฏิบัติ ตั้งแต่สถานการณ์การก่อความไม่สงบยังมีความรุนแรงต่ำ จนถึงขั้นการใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามการก่อความไม่สงบโดยตรง

๑.๑.๒ เอกสารนี้ครอบคลุมสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของประเทศที่กำลังพัฒนา ยุทธศาสตร์และยุทธวิธีในการก่อความไม่สงบ หลักนิยมและแนวความคิดในการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ บทบาทและหลักนิยมในการใช้กำลังทหาร รวมทั้งการวางแผนฝึกและควบคุม/อำนวยการ การปฏิบัติตามขั้นตอนของสถานการณ์การก่อความไม่สงบ

๑.๑.๓ หลักนิยมและหลักพื้นฐานในการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบนี้ เน้นหนักเพื่อให้หน่วยทหารใช้เป็นแนวทาง หากหน่วยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจะนำไปใช้ ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับขอบเขตความรับผิดชอบและขีดความสามารถของหน่วยงานนั้น ๆ เสียก่อน แต่อย่างไรก็ดี สามารถนำเอาแนวความคิดไปใช้ในการประสานการวางแผน เตรียมการ และประสานงาน เพื่อให้เกิดเอกภาพในการปฏิบัติอย่างสอดคล้องกัน

๑.๑.๔ แนวความคิดต่าง ๆ จะต้องนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์โดยเฉพาะของแต่ละพื้นที่ เพราะในแต่ละพื้นที่นั้นอาจมีเอกลักษณ์ของสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะ และสถานการณ์อาจแตกต่างกันอย่างมากก็ได้ ดังนั้น จึงต้องกำหนดหลักการแนวนโยบายและแผนงาน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ โดยใช้ดุลยพินิจในการประยุกต์หลักการอย่างเหมาะสมทุกขั้นตอน

๑.๑.๕ ในท้ายบทที่ ๒ ถึงบทที่ ๑๐ ได้จัดทำสรุปท้ายบทเพื่อเน้นและสรุปสาระสำคัญในแต่ละบทไว้ใช้ในการทบทวนหรือศึกษาโดยสังเขปในกรณีที่มีเวลาศึกษาอย่างจำกัด

๑.๒ นิยามศัพท์

๑.๒.๑ ประเทศที่กำลังพัฒนา (DEVELOPING NATION) หรือบางครั้งเรียกว่าประเทศที่ด้อยพัฒนาคือประเทศที่กำลังสร้างความเจริญเติบโตให้รู้ดหน้าจากสังคมดั้งเดิมและต้องเผชิญกับความแปรปรวน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การทหาร การเมือง จิตวิทยา และ เทคโนโลยี

๑.๒.๒ ความขัดแย้งระดับต่ำ (LOW INTENSITY CONFLICT) คือการต่อสู้ทางการเมืองและการทหารในขอบเขตจำกัด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเมือง ทางทหาร สังคม เศรษฐกิจ และจิตวิทยา ซึ่งมักมีลักษณะของความขัดแย้ง ตั้งแต่การเจรจาต่อรอง การกดดันทางเศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การก่อการร้ายจนถึงสงครามการก่อความไม่สงบความขัดแย้งระดับต่ำโดยทั่วไปจะเป็นการต่อสู้โดยมีระดับความรุนแรงของการใช้อาวุธและยุทธวิธีในลักษณะการต่อสู้ยืดเยื้อ

๑.๒.๓ การก่อความไม่สงบ (INSURGENCY) คือการเคลื่อนไหวของขบวนการที่มุ่งประสงค์จะล้มล้างอำนาจรัฐที่มีอยู่เดิมเป้าหมายอาจจำกัดเพียงต้องการแยกตัวออกจากการควบคุมของรัฐบาลจนถึงการเข้ายึดอำนาจรัฐและเข้าแทนที่รัฐบาลปัจจุบัน โดยการใช้การบ่อนทำลายและการต่อสู้ด้วยอาวุธซึ่งมีระดับความรุนแรงที่ยังไม่ถึงขั้นสงครามกลางเมือง

๑.๒.๔ สงครามการก่อความไม่สงบ (INSURGENCY WAR) คือการต่อสู้ระหว่างรัฐบาลที่ปกครองประเทศกับขบวนการก่อความไม่สงบ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภายนอกเข้ามาปฏิบัติการด้วยวิธีการรุนแรงภายในประเทศต่อจุดต่อแหลม ทางด้านการเมือง สังคมจิตวิทยา เศรษฐกิจ การทหาร และประชาชนของฝ่ายรัฐบาล ทั้งนี้เพื่อล้มล้างอำนาจรัฐ สงครามดังกล่าวนี้ แตกต่างจากการก่อความไม่สงบที่มีความรุนแรงกว่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของการคุกคามที่มีต่อฝ่ายรัฐบาล และวัตถุประสงค์ในการควบคุมพื้นที่ของฝ่ายก่อความไม่สงบ

๑.๒.๕ สงครามกลางเมือง (CIVIL WAR) คือการขัดแย้งภายในประเทศที่มีลักษณะดังนี้

๑.๒.๕.๑ ฝ่ายก่อความไม่สงบยึดครองและควบคุมพื้นที่เอาไว้ได้

๑.๒.๕.๒ ฝ่ายก่อความไม่สงบจัดตั้งรัฐบาลเข้าบริหารพื้นที่ที่ควบคุม

๑.๒.๕.๓ ประเทศอื่นให้การยอมรับรัฐบาลของฝ่ายก่อความไม่สงบ และแสดงจุดยืนต่อการขัดแย้งอย่างแน่ชัด

๑.๒.๕.๔ ฝ่ายก่อความไม่สงบมีกำลังทหารซึ่งมีผู้บังคับบัญชาโดยเฉพาะ ถืออาวุธโดยเปิดเผย ดัดเครื่องหมายโดยแจ้งชัด และปฏิบัติการตามกฎหมายการทำสงคราม

๑.๒.๕.๕ สถานการณ์อยู่ในสภาวะการเป็นปฏิปักษ์โดยทั่วไป มีการเผชิญหน้ากันโดยตรงด้วยกำลังทหารเป็นส่วนใหญ่

๑.๒.๖ การบ่อนทำลาย (SUBVERSION) คือการกระทำเพื่อบั่นทอนพลังอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ การเมือง สังคมจิตวิทยา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือกำลังใจของฝ่ายรัฐบาล หรือผู้ครองอำนาจ ทั้งนี้ด้วยการใช้กำลังและความรุนแรงหรือแทรกซึมเข้าไปบั่นทอนเพื่อล้มล้างอำนาจการปกครองหรือชักจูงหันเหการปฏิบัติหรือนโยบายของผู้ครองอำนาจรัฐตามแนวทางที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน โดยต่อเนื่อง

๑.๒.๗ การก่อความวุ่นวายของประชาชน (CIVIL DISTURBANCE) คือการใช้ประชาชนหรือมวลชนเข้าขัดขวางการปฏิบัติงานและการผลิตของรัฐบาล และเพื่อบั่นทอนการสนับสนุนของประชาชนต่อรัฐบาล โดยการกระทำเพื่อแสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของรัฐบาล ทั้งนี้อาจจัดตั้งหน่วยใต้ดินและหน่วยสนับสนุนเพื่อยุแงและจัดให้มีการนัดหยุดงานของผู้ใช้แรงงาน การชะลอการทำงาน การชุมนุมประท้วง และการก่อจลาจล ซึ่งฝ่ายตรงข้ามอาจแสวงผลจากสถานการณ์ดังกล่าวดำเนินการก่อวินาศกรรมควบคุมไปด้วย

๑.๒.๘ การก่อจลาจล (RIOT) คือการกระทำของฝูงชนด้วยวิธีการรุนแรง ไม่คำนึงถึงกฎหมายและไม่เชื่อฟังเจ้าหน้าที่ผู้รักษาความสงบเรียบร้อย แต่จะเชื่อฟังและปฏิบัติตามการชักจูงของผู้นำกลุ่มถึงแม้จะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือกระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองก็ตาม

๑.๒.๙ การก่อวินาศกรรม (SABOTAGE) คือการปฏิบัติการที่มีความประสงค์ในการทำอันตราย การเข้าแทรกแซง หรือขัดขวางการป้องกันประเทศของชาติใดชาติหนึ่ง โดยการทำลายวัตถุเพื่อการสงคราม สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือ ทรัพยากรธรรมชาติ

การก่อวินาศกรรม แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑. การก่อวินาศกรรมโดยใช้เครื่องมือกล ได้แก่ การก่อให้เกิดความเสียหายด้วยการใช้เครื่องมือง่ายๆ เช่น ค้อน แหรง ไม้ หรือวิธีการง่ายๆ เช่น การนำสิ่งแปลกปลอมใส่ในเครื่องยนต์ การละเลยไม่ปรนนิบัติบำรุงเครื่องยนต์ อาวุธยุทโธปกรณ์

๒. การก่อวินาศกรรมโดยใช้เพลิง ได้แก่ การใช้เทคนิคการวางเพลิงอย่างง่าย ตามสถานที่สำคัญ ต่างๆ

๓. การก่อวินาศกรรมโดยใช้วัตถุระเบิด

๔. การก่อวินาศกรรมทางธุรการ ได้แก่ การก่อวินาศกรรมอื่นๆ ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่รุนแรง เช่นการละเลยคำสั่ง การรับ-ส่งเอกสารผิดที่ การทำให้การติดต่อสื่อสารขัดข้อง

๑.๒.๑๐ การก่อการร้าย (TERRORISM) คือการใช้ความรุนแรงหรือข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรงซึ่งได้ไตร่ตรองไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเมือง ลัทธิศาสนา หรืออุดมการณ์โดยสร้างความหวาดผวา หรือความกลัว ด้วยวิธีการข่มขู่ หรือบังคับด้วยกำลัง

๑.๒.๑๑ สงครามกองโจร (GUERRILLA WARFARE) คือการปฏิบัติการทางทหารและแบบทหารในดินแดนของข้าศึกหรือที่ข้าศึกยึดครองอยู่ด้วยการใช้กำลังไม่ตามแบบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชาชนในท้องถิ่น สงครามกองโจรเป็นการปฏิบัติการรุกด้วยความรวดเร็วและรุนแรงในช่วงเวลาอันสั้นโดยใช้การจู่โจม ความคล่องแคล่ว และการถอนตัวหนีอย่างรวดเร็ว การดำเนินการสงครามกองโจรขึ้นอยู่กับผลกระทบทางด้านการทหาร การเมือง และข้อพิจารณาทางด้านกฎหมาย รวมทั้งการสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นและการสนับสนุนจากนอกประเทศ

๑.๒.๑๒ การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ (COUNTER INSURGENCY) คือการปฏิบัติการทางทหาร กึ่งทหาร การเมือง เศรษฐกิจ จิตวิทยา และกิจการพลเรือน เพื่อเอาชนะการก่อความไม่สงบ

๑.๒.๑๓ การต่อต้านการก่อการร้าย (ANTITERRORISM) คือมาตรการเชิงรับที่ใช้เพื่อลดอันตรายที่จะเกิดต่อบุคคล และทรัพย์สินจากการก่อการร้าย

๑.๒.๑๔ การตอบโต้การก่อการร้าย (COUNTER TERRORISM) คือมาตรการเชิงรุกในการป้องกันหันเห และได้ตอบการก่อการร้าย

๑.๒.๑๕ การรักษาความมั่นคงภายใน (INTERNAL SECURITY) หรือการรักษาความปลอดภัยภายใน คือการดำรงไว้ซึ่งสถานะทางกฎหมายและความสงบเรียบร้อยภายในประเทศที่จำเป็น ด้วยการขจัดความรุนแรง การบ่อนทำลาย และการละเมิดต่อกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนมีความศรัทธาเชื่อมั่นต่อรัฐบาล ทั้งนี้ด้วยการพัฒนาและการป้องกันภายใน

๑.๒.๑๖ การป้องกันและพัฒนาภายใน (INTERNAL DEFENSE AND DEVELOPMENT, IDAD) คือมาตรการต่างๆ ที่รัฐบาลนำมาใช้เพื่อสร้างความเจริญเติบโต การป้องกันประเทศให้ปลอดภัยจากการบ่อนทำลาย สภาวะซึ่งไร้กฎหมาย และการก่อความไม่สงบ

๑.๒.๑๗ การป้องกันภายใน (INTERNAL DEFENSE) คือมาตรการอย่างเต็มขนาดซึ่งรัฐบาลใช้ในการพิทักษ์และดำรงไว้ซึ่งความอิสระของสังคมของประเทศให้ปลอดภัยจากการบ่อนทำลายภาวะไร้กฎหมาย และการก่อความไม่สงบ

๑.๒.๑๘ การพัฒนาภายใน (INTERNAL DEVELOPMENT) คือการดำเนินการของประเทศเพื่อสร้างความเจริญเติบโตของสถาบันที่มีความสำคัญยิ่ง ในการตอบสนองความต้องการของสังคมโดยรวมของประเทศ ทั้งทางด้านการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และสังคมจิตวิทยา

๑.๒.๑๙ การพัฒนาสถาบัน (INSTITUTIONAL DEVELOPMENT) คือการสร้างองค์กรต่างๆ อย่างเป็นรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนได้รวมตัวและร่วมมือกันอย่างเหนียวแน่นในการมีส่วนร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมจิตวิทยาด้วยกันอย่างสอดคล้อง

๑.๒.๒๐ การรณรงค์ (CAMPAIGN) คือการปฏิบัติการต่างๆ ที่มุ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันภายในพื้นที่และเวลาที่กำหนดไว้ (ในสงครามตามแบบเรียกว่า “การทัพ”)

๑.๒.๒๑ การรณรงค์ด้วยการเสริมความมั่นคง (CONSOLIDATION CAMPAIGN) คือการรณรงค์ในพื้นที่ที่มีลำดับความเร่งด่วนด้วยการผสมผสานฝ่ายพลเรือน ตำรวจ และทหาร โดยปกติจะกระทำในระดับจังหวัด เป็นการปฏิบัติการซึ่งสนธิแผนงานทั้งด้านการพัฒนาและการป้องกันเข้าด้วยกัน เพื่อจัดตั้งดำรงไว้หรือฟื้นฟูการควบคุมพื้นที่และประชาชนโดยฝ่ายรัฐบาล โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อกูล

ต่อการปรับปรุงและดำเนินการด้านเศรษฐกิจ การเมือง และกิจกรรมทางสังคมโดยปกติของประชาชนในพื้นที่

๑.๒.๒๒ การรณรงค์ด้วยการโจมตี (STRIKE CAMPAIGN) คือการปฏิบัติการรบในพื้นที่ที่อยู่ในความควบคุมของกองโจรหรือในพื้นที่ช่วงชิงเป็นหลัก ทั้งนี้โดยกำหนดฐานที่มั่นและกองกำลังทางยุทธวิธีของฝ่ายก่อความไม่สงบเป็นเป้าหมาย นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการป้องกันภายในอื่นๆ สนับสนุนกำลังทางยุทธวิธีตลอดห้วงเวลาการปฏิบัติการรบ กำลังโจมตีโดยปกติจะไม่อยู่ในพื้นที่ปฏิบัติการภายหลังจากที่ได้ปฏิบัติการกิจเรียบร้อยแล้ว

๑.๒.๒๓ การปฏิบัติการในพื้นที่ห่างไกล (REMOTE AREA OPERATIONS) คือการปฏิบัติการของฝ่ายรัฐบาลในพื้นที่ช่วงชิงเพื่อจัดตั้งฐานที่มั่นของฝ่ายรัฐบาล พื้นที่เหล่านี้อาจเป็นที่อยู่อาศัยของชนกลุ่มน้อยตามเชื้อชาติ ศาสนา หรือกลุ่มอื่นๆ ที่อยู่โดดเดี่ยวก็ได้ อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติการในพื้นที่ห่างไกลอาจกระทำในพื้นที่ที่ไม่มีประชาชนอยู่อาศัยก็ได้ ถ้าหากพื้นที่นั้นเป็นพื้นที่พักผ่อน พื้นที่ฝึกสถานการส่งกำลังบำรุง หรือกองบัญชาการของกำลังฝ่ายก่อความไม่สงบ กำลังทางยุทธวิธีที่จะปฏิบัติการในพื้นที่ห่างไกลควรประกอบด้วยกำลังพลที่มีความคุ้นเคยหรืออยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นส่วนใหญ่

๑.๒.๒๔ การปฏิบัติการในพื้นที่ในเมือง (URBAN AREA OPERATIONS) คือการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบในสภาพแวดล้อมในเมือง ซึ่งมีลักษณะพิเศษที่จะต้องมีการประสานงานกันโดยใกล้ชิดระหว่างกำลังทหาร กำลังตำรวจ กำลังกึ่งทหาร และกำลังรักษาความปลอดภัยอื่นๆ เพื่อคุ้มครองสถานที่สำคัญต่างๆ และควบคุมสถานการณ์การบ่อนทำลาย การปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบในเมืองอาจเป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์ด้วยการเสริมความมั่นคงหรือการดำเนินการพัฒนาและป้องกันภายในอื่นๆ ที่ไม่อยู่ในแผนการรณรงค์ใดๆ ที่กำหนดไว้ก็ได้

๑.๒.๒๕ การปฏิบัติการในพื้นที่ชายแดน (BORDER OPERATIONS) คือการปฏิบัติที่มุ่งในการขัดขวางการแทรกซึมของคนและวัสดุเข้าหรือออกตามแนวพรมแดนระหว่างประเทศ

๑.๒.๒๖ การช่วยเหลือประชาชนโดยทหาร (MILITARY CIVIC ACTION) คือการใช้กำลังทหารในการดำเนินการตามโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นทุกระดับ เช่น ในด้านการศึกษา การฝึก การปฏิบัติงานสาธารณะ การเกษตร การขนส่ง การสื่อสาร การสาธารณสุข การรักษาพยาบาล และอื่นๆ ที่จะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งนอกจากนี้แล้วยังเป็นการช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างทหารและประชาชน

๑.๒.๒๗ การระดมสรรพกำลัง (MOBILIZATION) คือกิจกรรมต่างๆ ในการเตรียมการสำหรับการทำสงครามหรือสภาวะการณ์ฉุกเฉิน โดยการระดมและจัดระบบทรัพยากรของชาติ รวมทั้งการ ปฏิบัติต่างๆ ที่ปลุกเร้าและการจัดการให้ประชาชนสนับสนุนรัฐบาลในโครงการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ นอกจากนี้ ยังรวมถึงการปฏิบัติต่างๆ ที่จะคุ้มครองประชาชนให้ปลอดภัยจากการ ก่อความไม่สงบอีกด้วย

๑.๒.๒๘ ศูนย์ประสานงานแห่งชาติ (NATIONAL COORDINATION CENTER), ศูนย์ประสานงานประจำพื้นที่ (AREA COORDINATION CENTER) คือองค์กรที่รวมตัวแทนของฝ่ายทหาร กำลังกึ่งทหาร และองค์กรรัฐบาลอื่นๆ ซึ่งมีความรับผิดชอบสำหรับการวางแผนและประสานงานในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อความไม่สงบ

๑.๒.๒๙ กำลังกึ่งทหาร (PARAMILITARY FORCES) คือกำลังซึ่งแตกต่างจากกำลังทหารประจำการ โดยมีการจัด การฝึก ยุทโธปกรณ์ และมีภารกิจต่างๆ ในการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ

ตอนที่ ๒

ข้อแตกต่างและการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติการ

๒.๑ กล่าวทั่วไป

ในการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบนั้น เมื่อสถานการณ์ที่ฝ่ายก่อความไม่สงบได้ดำเนินการสงครามกองโจรขึ้นแล้ว ฝ่ายรัฐบาลก็จะปฏิบัติการปราบกองโจรควบคู่กับการดำเนินงานด้านการพัฒนาและป้องกันอื่นๆ แต่ในกรณีที่เกิดสงครามตามแบบ ฝ่ายตรงข้ามอาจใช้สงครามกองโจรสนับสนุนสงครามตามแบบด้วยก็ได้ ดังนั้น การปฏิบัติการปราบกองโจรในสถานการณ์การรักษาความมั่นคงภายใน จึงแตกต่างจากการปราบกองโจรในรอบของการพิทักษ์พื้นที่เขต/ส่วนหลังในสงครามจำกัดและสงครามทั่วไป ซึ่งเป็นการทำสงครามของกลุ่มสงครามระหว่างประเทศ และมีการเผชิญหน้าด้วยกำลังทางทหารอย่างเปิดเผย

๒.๒ สงครามจำกัดและสงครามทั่วไป

๒.๒.๑ สถานการณ์ของฝ่ายกองโจร

ในสงครามจำกัดและสงครามทั่วไป กองโจรอาจเข้าปฏิบัติการลึกเข้ามาในเขตภายใน หรือตลอดพื้นที่เขตหลังและส่วนหลังของพื้นที่การรบ กำลังกองโจรอาจประกอบด้วยกำลังประจำการ กำลังกึ่งทหาร กำลังไม่ตามแบบ หรือกำลังดังกล่าวผสมกัน กองโจรในสงครามตามแบบดังกล่าวมีลักษณะเด่นดังนี้

๒.๒.๑.๑ เมื่อกำลังตามแบบที่กองโจรสนับสนุนประสบกับความพ่ายแพ้ โดยปกติกองโจรจะเสียกำลังใจในการต่อสู้

๒.๒.๑.๒ กองโจรในพื้นที่เขต/ส่วนหลังจะได้รับการสนับสนุนด้านกำลังพลและยุทธโศปกรณ์จาก ประเทศผู้อุปถัมภ์ ดังนั้น การสนับสนุนจึงอาจมีอย่างจำกัดตามความต้องการของผู้อุปถัมภ์ในการดำเนินสงครามด้วยกำลังตามแบบ

๒.๒.๒ สถานการณ์ของฝ่ายปราบกองโจร

การปฏิบัติการปราบกองโจรเป็นส่วนที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการรักษาสภาพความปลอดภัยพื้นที่เขต/ส่วนหลังเพื่อป้องกันไม่ให้กองโจรรบกวนการปฏิบัติของฝ่ายเรา ในการสนับสนุนกำลังรบที่ติดพันกับการปฏิบัติการรบในพื้นที่การรบ

๒.๒.๒.๑ ผู้บังคับกองกำลังปราบกองโจร อาจได้รับมอบอำนาจที่เกือบสมบูรณ์ในทุกแง่ทุกมุมของพื้นที่ปฏิบัติการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อปฏิบัติการในพื้นที่ที่ยึดครองอยู่

๒.๒.๒.๒ การดำเนินงานด้านการเมืองในท้องถิ่น โดยปกติจะไม่เป็นข้อพิจารณาที่สำคัญต่อการปฏิบัติการปราบโกง

๒.๓ การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ

สภาพแวดล้อมในการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบนี้ หมายถึงการขัดแย้งที่มีความรุนแรงต่ำ จนถึงขั้นการขัดแย้งที่ใกล้จะเกิดการพิพาทด้วยกำลังอาวุธอย่างเปิดเผยระหว่างกำลังทหารของประเทศตั้งแต่สองประเทศขึ้นไป ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวยังไม่อยู่ในสถานภาพของการเป็นคู่สงครามโดยเปิดเผย โดยปกติกลไกของฝ่ายก่อความไม่สงบและกองโจรจะปฏิบัติงานอยู่ในระดับใดระดับหนึ่งทั่วประเทศ เนื่องจากการรณรงค์เพื่อแย่งชิงฐานการสนับสนุนจากประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญ ดังนั้นฝ่ายปราบปรามจึงต้องเน้นในด้านการปฏิบัติการกิจการพลเรือนเป็นประการสำคัญ สถานการณ์ในพื้นที่ปฏิบัติการอาจแปรเปลี่ยนไปได้อย่างกว้างขวาง ดังนั้นหลักนิยามในการปราบปรามจะต้องอ่อนตัวสามารถปรับให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างสอดคล้อง

๒.๓.๑ สถานการณ์ของฝ่ายกองโจร

๒.๓.๑.๑ กองโจรทำการรบด้วยอุดมการณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งการสนับสนุนจากประชาชน เป้าหมายในการทำสงครามก่อความไม่สงบของกองโจรไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับการทำให้อำนาจทหารของฝ่ายรัฐบาลต้องพ่ายแพ้อย่างราบคาบแต่อย่างใด

๒.๓.๑.๒ ถ้ามีผู้อุปถัมภ์จากภายนอก กองโจรอาจได้รับการสนับสนุนในด้านกำลังพล ยุทโธปกรณ์ และสิ่งอุปกรณ์ต่างๆ โดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันก็ได้

๒.๓.๑.๓ ศัตรูของกองโจรก็คือ รัฐบาลซึ่งอาจไม่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนส่วนใหญ่

๒.๓.๒ สถานการณ์ฝ่ายปราบโกง

๒.๓.๒.๑ ผู้บังคับกองกำลังปราบโกงอาจไม่ได้รับมอบอำนาจอย่างสมบูรณ์ในพื้นที่ปฏิบัติการ

๒.๓.๒.๒ รัฐบาลอาจมีทรัพยากรจำกัดในการปราบกำลังกองโจรหรือผู้อุปถัมภ์กองโจร

๒.๓.๒.๓ กำลังทหารส่วนใหญ่ที่มีอยู่อาจเข้าปฏิบัติการไปแล้วทั้งหมด ดังนั้นหากมีความจำเป็นต้องใช้กำลังเพิ่มเติมในการขยายผลในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ก็อาจจะต้องถอนกำลังจากพื้นที่อื่นมาสนับสนุน ซึ่งจะทำให้เกิดความล่อแหลมที่กองโจรจะสามารถขยายผลในพื้นที่ที่ถอนกำลังทหารออกได้

๒.๓.๒.๔ นโยบายที่แตกต่างกันของพรรคการเมือง หรือองค์กรทางเศรษฐกิจ ศาสนา หรือองค์กรอื่นๆ ถึงแม้จะไม่ให้การสนับสนุนกำลังกองโจร ก็อาจทำให้ความพยายามของรัฐบาลในการปราบโกงต้องอ่อนแอลงได้ด้วยการแสวงผลประโยชน์ หรือสิ่งตอบแทนจากสถานการณ์ดังกล่าวให้แก่กลุ่มของตน

๒.๔ การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติการ

๒.๔.๑ ในสงครามตามแบบ กำลังทหารจะเข้าปฏิบัติการด้วยการระวังป้องกัน ใช้กฎเกณฑ์ และพึงพาตนเองเป็นหลัก โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ มากนัก ภูมิประเทศ และลมฟ้าอากาศโดยทั่วไปจะมีผลกระทบต่อกำลังที่เผชิญหน้ากันอย่างเท่าเทียมกัน เป้าหรือที่หมาย ของการรบตามแบบมุ่งต่อภูมิประเทศ การยึดรักษา การป้องกัน หรือการขัดขวางไม่ให้ฝ่ายตรงข้าม ใช้ประโยชน์จากภูมิประเทศเป็นประการสำคัญ

๒.๔.๒ ในสถานการณ์การก่อความไม่สงบนั้น เป็นการเผชิญหน้าระหว่างรัฐบาลกับขบวนการ ก่อความไม่สงบ กำลังทหารของฝ่ายก่อความไม่สงบก็คือกำลังกองโจรซึ่งใช้ยุทธวิธีการรบแบบกองโจร เข้าโจมตีรัฐบาลจากภายในประเทศ กองโจรและหน่วยปราบกองโจรปฏิบัติการท่ามกลางประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแย่งชิงฐานการสนับสนุนจากประชาชนและขัดขวางฝ่ายตรงข้ามไม่ให้ได้รับการ สนับสนุน อิทธิพลของภูมิประเทศและลมฟ้าอากาศต่อกำลังทั้งสองฝ่ายจะแตกต่างกัน กล่าวคือ สภาพลมฟ้าอากาศที่เลวร้ายและภูมิประเทศที่ยากลำบากอาจก่อกวนต่อกำลังกองโจร ส่วนสภาพอากาศ ที่ปลอดโปร่งและภูมิประเทศ ซึ่งเป็นที่ราบและ โลงแจ้ง จะอำนวยประโยชน์ให้แก่ฝ่ายปราบปราม

๒.๔.๓ ในสงครามตามแบบ งานกิจการพลเรือนจะมีบทบาทในด้านการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่ แต่ในการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ งานกิจการพลเรือนจะเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของฝ่ายปราบปราม ทั้งนี้เพราะการแยกฝ่ายก่อความไม่สงบออกจากประชาชนและให้อยู่อย่างโดดเดี่ยว เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง ด้วยเหตุนี้ การวางแผนป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบจะต้องอยู่บนรากฐาน ของการสนธิแผนงานทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหารเข้าด้วยกัน เพื่อให้รัฐบาลสามารถเข้าควบคุม และได้รับความไว้วางใจ ความเชื่อมั่น และความร่วมมือจากประชาชนอย่างแข็งขัน ดังนั้น งานด้านกิจการ พลเรือนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องเน้นไว้ตลอดเวลาต้องพึงระลึกว่างานด้านกิจการพลเรือนนั้น ไม่ใช่เป็น หน้าที่ของหน่วยหรือกำลังพลที่รับผิดชอบงานด้านกิจการพลเรือนโดยเฉพาะเท่านั้น แต่เป็นความ รับผิดชอบทางการบังคับบัญชา หากหน่วยที่ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบไม่มี หน่วยหรือเจ้าหน้าที่กิจการพลเรือน โดยเฉพาะ ผู้บังคับหน่วยจะต้องมอบความรับผิดชอบในด้านนี้ ให้แก่หน่วยที่มีอยู่เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ ทั้งนี้เพราะงานด้านกิจการพลเรือนมีความสำคัญยิ่ง จะขาดเสียมิได้